

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za finance

Šubičeva 2

1000 Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto:	23-10-2023	
Šifra:	500-01/23-49/11	
Povezava:		
EPA:	932-IX	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Ljubljana, 19. september 2023

ZADEVA: Predlog amandmaja k predlogu Zakona o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, d. v. z. (ZSPVZZ, EPA: 932 – IX)

Spoštovani člani Odbora za finance Državnega zbora RS!

Vlada Republike Slovenije je na 60. redni seji dne 20.7.2023 določila besedilo Predloga Zakona o statusnem preoblikovanju Vzajemne zdravstvene zavarovalnice d. v. z. in ga poslala v obravnavo Državnemu zboru RS (EPA: 932 – IX). Eden izmed ciljev in razlogov za sprejetje predloga zakona je tudi ureditev premoženjskih razmerij med Vzajemno in njenimi člani, s katero pa se v Vseslovenskem združenju malih deležnikov (VZMD) nikakor ne moremo strinjati, saj **pogojev, s katerimi bi se to razmerje ustrezno uredilo, ne ureja učinkovito in pravično.**

Kot je v predlogu zakona opredeljeno, gre med drugim tudi za ureditev premoženjskih razmerij več kot 700.000 zavarovancev, ki bi s preoblikovanjem Vzajemne v delniško družbo dobili ustrezno število delnic, ali pa bi na njihovo zahtevo prejeli izplačilo svojega deleža, ki pa je pogojeno z višino nominalnega deleža. Prav ta **pogojena možnost izplačila deleža je nepravilna, saj je možnost upravičenca do izplačila pogojena z njegovim nominalnim deležem, ki ne sme presežati 70 EUR.** Vsi ostali pa pravice do izplačila svojega deleža nimajo ter prejmejo »zgolj« ustrezno število delnic.

Gre za mejo tega nominalnega zneska, ki ni urejena sorazmerno glede na stroške, katerih bo deležen vsak, ki bo prejel delnice namesto izplačila ustreznega zneska. In sicer gre pri vrednostnih papirjih za stroške odprtja računa, vodenja računa, vzdrževanja stanj finančnih instrumentov, spremljanja korporacijskih dejanj, izvajanja korporacijskih dejanj, prenosov finančnih instrumentov in strošek zaprtja računa. Te stroške bo imel vsak, ki bo delnice prejel. Vse skupaj pa hitro preseže zneske nad 70 EUR in zato **upravičencem ne koncu ne bo ostalo nič, dobroimetje pa bodo pobrali finančni posredniki!**

Za analizo smo vzeli pet izpostavljenih finančnih posrednikov, in sicer BKS Bank, Ilirika, NLB, Nova KBM in SKB. Na podlagi njihovih cenikov oziroma tarif, ki vsebujejo nadomestila glede vrednostnih papirjev, vse skupaj ob predpostavki nominalnega deleža tik nad mejo (71 EUR), pridemo do ugotovitve, da je povprečje stroškov v prvem letu (odpiranje računa, vodenje računa, vzdrževanje stanj finančnih instrumentov in zapiranje računa) kar 48,37 EUR. To pomeni, da po prvem letu posamezniku ostane le nekaj več kot 20 EUR (pri čemer stroški razpolaganja sploh niso všteti!). **V primeru izbora borzno-posredniške hiše Ilirika ti stroški dosega celo 67,96 EUR in upravičencu praktično ne ostane nič več.** Če se osredotočimo zgolj na imetje delnic na računu vsako naslednje leto, brez slehernega trgovanja z njimi (zgolj strošek imetništva), je povprečje 37,19 EUR, medtem ko je ta strošek v primeru banke NLB kar 50,89 EUR.

Več kot očitno upravičencem, katerih nominalni delež ne bistveno presega 70 EUR, **ne bo ostalo skoraj nič že po prvem letu, medtem ko bo večina ostalih v drugem letu imetja delnic s plačilom nadaljnjih stroškov izgubila vso svojo vrednost delnic.** Iz tega je razvidno, da je meja postavljena popolnoma nesorazmerno in neprimerno glede na stroške, ki jih bo moral nositi vsak posameznik, ki bo te delnice prejel. **Zato je potrebno izplačilo posameznega deleža omogočiti tudi pri bistveno višjem nominalnem znesku.**

Primerna meja za izplačilo deleža posamezniku bi morala biti vsaj 200 EUR. Šele v tem primeru se bo upravičencu (z nominalnim deležem vsaj 201 EUR) izplačalo upravljati in trgovati z vrednostnimi papirji, saj jim sicer po zgolj dobrem letu ne bo ostalo praktično nič. Na koncu, po plačilu vseh stroškov v prvem letu in morebitni prodaji, bo posamezniku tako ostal vsaj še nek omembe vreden znesek, ki bo tako vsaj primerljiv tistim, ki bodo izplačilo prejeli neposredno (nominalni delež, ki ne presega 200 EUR). **Pravičnost in enako obravnavanje upravičencev ob takšnih stroških in nizko postavljeni meji nominalnega zneska ni zagotovljena,** saj nekomu, ki ima nekaj več, kot je arbitrarno postavljena meja 70 EUR, ne ostane nič oziroma ima stroške večje kot svoj delež, medtem ko nekdo drug z 70 EUR deleža dobi popolno izplačilo, kljub manjšemu prvotnemu deležu. **Meja 200 EUR je prva razumna, s katero se ta dva položaja vsaj približno izenačita** in tudi tistim, ki nosijo stroške upravljanja z delnicami na koncu ostane nek minimalni del, primerljiv 70 EUR.

Glede na pojasnjene okoliščine smo prepričani, da je meja nominalnega zneska za izplačilo deleža postavljena precej prenizko, kar povzroča nepravilno in neenako obravnavo upravičencev do njihovega deleža, **saj so stroški upravljanja z nizkimi vrednostmi delnic nesorazmerni in močno oslabijo položaj posameznika ter s tem glavni cilj zakona – ureditev premoženjskih pravic zavarovancev.**

Zato v Vseslovenskem združenju malih deležnikov (VZMD) predlagamo, da se drugi in tretji odstavek 9. člena predloga ZSPVZZ spremenita tako, da glasita:

- (2) Vsak posamezni upravičenec, katerega nominalni delež ne presega **200 evrov**, in ustanovitelj lahko v roku 15 dni od prejema obvestila iz prejšnjega odstavka uveljavi pravico, da namesto ustreznega števila delnic Vzajemne prejme izplačilo svojega deleža.
- (3) Če posamezni upravičenec, katerega nominalni delež ne presega **200 evrov**, ali ustanovitelj Vzajemni v roku iz prejšnjega odstavka ne poda izjave, da uveljavlja pravico iz prejšnjega odstavka, se šteje, da pravice ne uveljavlja in da prevzema ustrezno število delnic.

Predsednik VZMD
mag. Kristjan Verbič

Opis:	NLB		SKB		BKS Bank		Ilirika		Nova KBM	
	Skupaj:	1,29	Skupaj:	1,29	Skupaj:	1,29	Skupaj:	29,29	Skupaj:	1,29
	NLB:	0	SKB:	0	BKS:	0	Ilirika:	28	NKBM:	0
	KDD:	1,29	KDD:	1,29	KDD:	1,29	KDD:	1,29	KDD:	1,29

Opis: BKS: odpiranje računa se imenuje vzpostavitev poslovnega razmerja. Ilirika: 28 je nadomestilo za izbran paket storitev - Trgovalni paket.

Vodenje računa														
Skupaj:		37,2	Skupaj:		9,36	Skupaj:		30,68	Skupaj:		4,68	Skupaj:		19,68
NLB:	37,2		SKB:	4,68		BKS:	26		Ilirika:	0		NKBM:	15	
KDD:	0		KDD:	4,68		KDD:	4,68		KDD:	4,68		KDD:	4,68	

Opis: NLB: mesečno nadomestilo je 3,1 in vključuje tudi nadomestilo za KDD. SKB: Mesečno nadomestilo je 0,39. BKS: vodenje računa se imenuje vzdrževanje poslovnega razmerja. Ilirika: vodenje računa je vključeno v trgovalnem paketu. KDD: mesečno nadomestilo je 0,39.

Vzdrževanje stanj finančnih instrumentov										
	Skupaj:	13,69	Skupaj:	9,38	Skupaj:	11,89	Skupaj:	4,7	Skupaj:	16,69
	NLB:	9					Ilirika:	0,01	NKBM:	12
	KDD:	4,69	SKB:	4,69	BKS:	7,2	KDD:	4,69	KDD:	4,69

Opis: NLB: minimalno nadomestilo na polletje je 4,5 (drugače pa 0,009% mesečno). SKB: mesečno nadomestilo je 0,39 + 0,00146%. BKS: minimalno mesečno nadomestilo je 0,6 (drugače pa 0,0010% mesečno). Ilirika: mesečno nadomestilo je 0,0010% . KDD: mesečno nadomestilo je 0,39 + 0,00146%.

Zapiranje računa														
Skupaj:		1,29	Skupaj:		1,29	Skupaj:		16,29	Skupaj:		29,29	Skupaj:		1,29
NLB:		0	SKB:		0	BKS:		15	Ilirika:		28	NKBM:		0
KDD:		1,29	KDD:		1,29	KDD:		1,29	KDD:		1,29	KDD:		1,29

Opis: Ilirika: 28 je prekinitvev pogodbenega razmerja in zaprtje trgovalnega računa (Trgovalni paket).

Stroški skupaj za prvo leto:	53,47	21,32	60,15	67,96	38,95
Stroški skupaj za vsako naslednje leto:	50,89	18,74	42,57	37,38	36,37

Povprečje stroškov za prvo leto:

48,37 EUR

Povprečje stroškov za vsako naslednje leto:

37,19 EUR